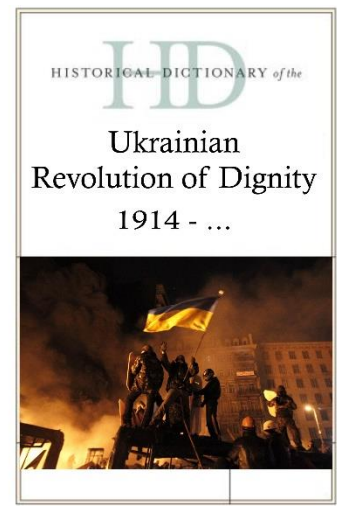

ДИСКУРС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

[історико-семантичний словник]

В межах міждисциплінарного [науково-соціального проекту «Дискурс Революції Гідності: Семіотика новітньої України»](#), метою якого є протистояння інформаційній агресії та стабілізація картини світу у суспільній свідомості шляхом актуалізації академічного і громадського діалогу навколо дослідження семіотичних змін періодів історичних потрясінь та забезпечення адекватного термінологічного представлення України та подій останніх років у національному і світовому соціально-політичних просторах, заплановано створення провідними українськими фахівцями з різних галузей соціальних і гуманітарних наук та видання українською і англійською мовами ІСТОРИКО-СЕМАНТИЧНОГО СЛОВНИКА «ДИСКУРС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ».

Актуальність. Тема семіотичних трансформацій періодів соціальних зламів та потрясінь викликає стабільний інтерес лінгвістів, філософів, політологів, соціологів, істориків у всьому світі. Широко досліджена роль мовної та символічної політики у реалізації таких масштабних соціальних проектів, як європейські революції доби Просвітництва, мовна політика нацистської Німеччини у Другій світовій війні, роль мови у здійсненні російських революцій 1914-18 років, тезауруси соціалістичного режиму, Холодної війни, Української революції 1917-21 років та інші. Сьогодні важко назвати революції, війни чи інші періоди соціальних змін, лінгвістичні та семіотичні трансформації яких не були б висвітлені у жодному тематичному словнику.

Утім, масив досліджень семіотичного простору Революції Гідності та подій останніх років лише починає формуватися, майже не виходячи за межі журналістських розвідок та поодиноких академічних робіт, а законодавчі рекомендації щодо уточнення сучасного соціально-політичного тезаурусу обмежуються одиницями понять.

Підвищенню системності мовної та символічної політики України може суттєво сприяти створення провідними українськими фахівцями з різних галузей соціальних і гуманітарних наук всеосяжного (принаймні, станом на момент видання) тезаурусу, що враховуватиме специфіку різних семіотичних процесів як то запозичення специфічної воєнної термінології повсякденною мовою, набуття словами нових чи додаткових значень, зміни конотацій слів, табування слів, утворення евфемізмів та дисфемізмів, розвиток метафорики, перерозподіл лексики між активним та пасивним словарними запасами, процеси архаїзації та деархаїзації слів, імпорт іншомовних патернів, виникнення інтернет-мемів, гештегів, фразеологізмів, слоганів та речівок, а також візуальних символів, ритуалів, витворів мистецтва тощо. Важливе місце мають посідати статті історико-культурного характеру, присвячені основним подіям, іменам, географічним назвам, документам, що набувають значущості в умовах даного конфлікту та без знання яких неможливе його системне розуміння.

Очікуваний формат україномовної версії: теоретична частина, що розкриватиме специфіку семіотичних процесів 2014-16 років, стисла хронологія подій та 500-600 статей обсягом до 4 тис. зн., об'єднаних у тематичні блоки. Загальний обсяг: бл. 40 ум. др. арк. Наразі розглядається питання про доцільність збільшення кількості статей за умов видання двотомної версії «Словника».

Формат англійськомовної версії: короткий вступ (до 20 сторінок), стисла хронологія подій та 500-600 статей обсягом 1-2 тис. зн., розташованих в алфавітному порядку. Загальний обсяг: бл. 30 ум. др. арк.

[Робочий перелік термінів](#) (що наразі частково охоплює тезаурус 2014 року) доступний для коментування та доповнення усіма бажаними на сайті проекту. Обговорення формату та структури «Словника» відбудеться 27 травня 2016 року у форматі [Круглого столу науково-теоретичного часопису Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України за назвою «Дискурс Революції гідності»](#).

Всебічному представленню інформації сприяє міждисциплінарність проекту та запрошення до складу **Наукової Ради** та **Редакційної колегії** знаних українських інтелектуалів з різних галузей науки (в алфавітному порядку):

1. *Ірина Бекешкіна* (к. філос. наук, науковий співробітник Інституту соціології НАН України, директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва)
2. *Олег Білий* (д. філол. наук, провідний науковий співробітник Інституту філософії НАН України)
3. *Владислав Верстюк* (д. істор. наук, проф., зав. відділу історії Української революції 1917–1921 рр. Інституту історії України НАН України)
4. *Вахтанг Кебуладзе* (д. філос. наук, доц. кафедри філософії Київського національного університету імені Тараса Шевченка та кафедри філософії і релігієзнавства Національного університету «Києво-Могилянська академія»)
5. *Лариса Масенко* (д. філол. наук, проф., академік Академії наук Вищої школи України, провідний науковий співробітник Інституту української мови НАН України, проф. кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія»)
6. *Мирослав Попович [очікуємо на підтвердження]* (д. філос. наук, проф., академік НАН України, директор Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України)
7. *Сергій Пролеєв* (д. філос. наук, проф., провідний науковий співробітник Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України, президент Українського філософського фонду, головний редактор науково-теоретичного часопису «Філософська думка», проф. кафедри філософії КНУ імені Тараса Шевченка та кафедри філософії і релігієзнавства НаУКМА)
8. *Людмила Филипович* (д. філос. наук, зав. відділу історії релігії та практичного релігієзнавства Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, віце-президент Української асоціації релігієзнавців)

Цільовою аудиторією «Словника» є широке коло освічених людей від студентів до представників академічної науки. Хоча членами Наукової Ради та Редакційної колегії є провідні українські представники академічної науки, **автори** є не лише знаними науковцями, але й безпосередніми учасниками подій останніх років, а також талановитими літераторами, здатними поєднати високий академічний рівень з популярним стилем викладення матеріалів.

Термін підготовки. Передбачається, що «Словник» вийде друком навесні 2017 року та буде вперше презентовано на «Книжковому арсеналі 2017».

Після завершення запланованих в межах проекту дій, можлива **мультиплікація проекту** шляхом перекладу «Словника» іншими мовами за схемою, аналогічною із створенням англomовного перекладу.

Докладніше: <http://discourse.in.ua/dictionary-uk>

Автор ідеї та координатор проекту «Дискурс Революції Гідності»:

Іламі Ясна

Facebook: [yasna.ilami](#)

E-mail: ilami.yasna@gmail.com

Тел.: (044) 331-15-04, (050) 037-30-10, (063) 514-36-00, (098) 709-74-62.